

EPERJESI LAPOK

Sárosmegeye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: fútca, 203. szám.

Idé intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.

Idé intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre	4	frt.
Félévre	2	"
Negyedévre	1	"

HIRDETÉSI DIJ:
háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtnak el.

Előfizetési felhívás

EPERJESI LAPOK

című

társadalmi s gazdasági hetilapra.

Előfizetési feltételek.

Egész évre	4	frt.
Félévre	2	"
Negyedévre	1	"

Az előfizetési pénzek az Eperjesi Bank-egylet könyvnyomdájába intézendők.

Vidéki előfizetések legelőszörűbben postautalvánnyal eszközölhetők.

Közvignalmi rendészet.

Írta dr. Fekete Gyula, kir. törvényszéki bíró.
(Folytatás.)

5. Törvényhozás. Angolországban a széles sajtószabadság dacára színházi rendészet honos, s némely részben tulszigorok is a korlátozások. A vállalatok alakításához előleges engedély követeltetik, melyet 1843 óta a királyné maga ad ki az egész birodalomban. A cautio intézménye fentartva s 500,000 frtig terjed a leteendő biztosíték. Tragoediákat 1843-ig csak az elsőrendű színházak adhattak elő, ugyhogy a többiek kivárlóan népszínművek előadására szorítottak. De nemesak a színházi ipar, hanem az előadások is szigorú rendőri befolyásnak alárendelvék. Az előadások beszüntetése a hatóságok belátása szerint elrendelhető. A megnyitás és bezárás ideje hatóságilag megállapittatik. Az illem és rendszabályait a békebíró van hivatva meghatározni. A censurát az angol jog e részben megtartotta s mondja a törvény „for the preservation of good manners, decorum, or of the public peace“ (jó erkölcsök, illem, és közbéke veszélyeinek megelőzése végett), minden új darab az előadást 7 nappal megelőzőleg átnyújtandó a hatóságnál megbírálás végett. Ha a darab az itt említett tárgyak elleni sérelmet tartalmazza, betiltható előadása. E rendszer a XVIII. században keletkezett, mert addig rogues and vagabonds osztályába soroztattak a színészek. (Gneist és Vivien.)

6. Franciaország. Az engedélyezési rendszer itt is irányadó. Ezen elvtől 1791-ben elválván a nemzet, mert csak egyszerű nyilatkozat követeltetett a vállalat megkezdéséhez, csakhamar bekövetkezett a rendes baj. Pár hónap alatt 40 színháza lett Párisnak, s a vidéken is tömegesen nőttek színházak. Eredménye ennek, hogy a tulságos verseny valóságos bordélyházakká alacsonyította le őket, a színház legoemánnyabb erkölcs s veszélyes törvénysértések gyújtópontjává vált. Természetes következménye ez állapotoknak az engedélyezési rendszerhez visszamenetel lón már 1806-ban. Egy év mulva harminceal kevesebb színháza volt Párisnak. A cautio itt is szabály s 10,000—25,000 frankig van megalapítva. A censura olyan régi, mint a színház. — Az 1791. jan. 13-iki törvény is kimondta a színházi rendészet mielőbbi böles rendezésének szükségét s rendőri felügyelet alá vonta a színházakat. Az 1806. június 8-iki decretum is fentartotta a censurát, mely a 30-as években rövid időre megszünttetett ugyan, de csakhamar nélkülözhetlensége kétségtelennek bizonyulván már 1835-ben helyreállított s él ma is. A belügy-minister engedélye nélkül ép ugy mint Brittföldön tilos új darabot előadni.

c) Austriában is uralkodó az engedélyezés elve: az államfő az illetékes engedélyező. Vándor-színészet a mult században tiltott, most a helytartó ad engedélyt képesített s megbízható vállalkozóknak, de csak oly helyekre, hol biztonsági hatóság van és a közönség anyagi ereje legalább egy havi fenállást a társulatnak biztosít. Minden szindarab első előadásához a helytartó engedélye szükségeltetik, ez visszahuzható, ha a közrend érdekei parancsolják. Szervesen szabályozva azon esetek, melyekben a darab előadása feltétlenül megtagadható, illetőleg tiltva van. A biztonsági közeg szükség esetében betilthatja az előadást

vagy annak folytatását sőt kiűrítettetheti az épületet. Azon joga a helytartónak, hogy okadatolás nélkül betilthatja a darab előadását, a szabadság kigunyolását foglalja magában. A színházi törvény megsértése 25—225 frtnyi bírság vagy 3 hóig terjedő fogsággal fenyegettetik. (Stubenrauch.)

d) Poroszország. Az 1869. június 21-ki ipartörvény szerint a színházi ipar üzéséhez engedély követeltetik. Ezen engedély most könnyebben szereshető meg, mint az 1845-ki ipartörvény elvénél fogva, mert a folyamodótól oly bizonyítás kimutatását rendelte el, hogy személye ellen semmi kifogás nem emelhető. A kifogástalanság kimutatása dacára azonban a központi rendőrfőnök belátása szerint az engedélyt megadhatta. Az új szövetségi ipartörvény ama rendelkezést akkép módosította, hogy nem a folyamodó köteleztetik bizonyításra, hanem megfordítva csak oly esetben megtagadható az engedély, ha a hatóság maga a folyamodó megbízhatlanságát kimutathatja. A pályához megkivántató műveltség vizsgálat általi bebizonyításától elállott az új törvény. Meghatározott színi előadásokra szorítókozás szabálya eltörölve. Vándorszínészet vállalkozói igazolási jegyet a helyi hatóságtól csak iparengedélyök alapján nyerhetnek. (Rönne.)

e) Magyarországon az 1848. 31. tv. c. és az 1871-ki belügyministeri rendelet szinte ragaszkodik az engedélyezési elvhez. A 48-ki törvényhozás eltörölte a censurát, de a színházak rendőri felügyelet alá helyezésének elvét kimondta. — Az előadások megtartásához helyi hatósági engedély tüzetett feltételül. A törvény megsértése a színház bezáratása s 1000 frtig terjedő bírsággal fenyegettetik. Cautióról hallgat a törvény.

II. A nyilvános előadások és mutatványok jogrendje. Ha azt megengedjük, hogy a színházak, mint magasabb humanistikus s nemzeti művelődési érdekeknek szolgálatot tevő intézetek különös rendőri ellenőrzés s ovatossági rendszabályok által külső megjelenésök körében korlátoztassanak, mennyivel inkább kell a többi számos közveszélyt magokban rejtő, rendszerint nyilvános szervezeten nékülülő s komoly nemzeti érdekeknek nem hódoló vállalatok és foglalkozásnemekre ügyelni, hogy a becsületes életmód palástja alatt, bűnös céltat s annak kivitele büntetlenül ne maradjon. A nyilvános előadások és mutatványoknál oly foglalkozásu egyénekkal áll gyakran szemben a rendőr, kik a tapasztalat tanúsága szerint megsértettek már nem egy büntető törvényt. A rendőri büntető törvénykönyvünknek nem könnyű feladat lesz ez ügy rendezésekor. Biztonsági, gazdasági s erkölcsi érdekek egyaránt követelik ez ügy gondos szabályozását s a rendőri igazolás kérlelhetlen eljárás tevékenységét, hogy városokban tapsoló közönség oltalma alatt nyilvános bordélyházi előadások által guny ne üzhessék, mint azt böven tapasztalták a franciák, a kulturállam legszentebb törvényeiből, hogy országszerte barangoló művészkoldusok bandái ne veszélyeztethessék a közbiztonságot, hogy aljas önző nyereszédők ne üzhessenek jog, illem s erkölcsellenes üzleteket minden osztályu, nemű, koru, műveltségű közönség előtt. Komoly ügy ez, melyre az elmélet számtalan veszélyeinnél fogva, a törvényhozás s az igazgatás figyelmét felhívja. A munkakerülésnek összes bűneivel együtt tág tere nyílnék a rendészeti szigor hiánya esetében. A nyilvános előadások és mutatványok jogát csak ugy lesz könnyű megállapítani, ha egy közös törvényből indulunk ki.

En ezen ügy közös elvét így alapítom meg: „minden productiók és vállalatok legyenek azok olyanok, melyek nagyobbszerű előkészületeket és álló helyiségeket igényelnek (műlovelőadások, panorámák, állatseregletek), vagy azok melyek mint kisebbszerű productiók és előadások jelentkeznek, mely oly nagy embertömeget, mint az elsők össze nem csodítanak, melyeknél álló készülékek nem szükségesek, mert utcákon, közhelyeken vagy korszakokban tartatnak meg (szavallatok, énekek stb.) mindannyian akár egyesek vagy egyletek által iparszerűleg vagy anélkül nyilvánosan megtartatnak, előleges hatósági engedély hiányában rendőrileg betilthatassanak. Hogy belépti díj követeltetik-e vagy nem a rendőrré nézve közönyös, jogát a nyilvánosság alapítja meg. — Az illetékes rendőrközeg tehát belátása szerint, a sérelem jó s

fenntartása mellett, betilthatja az előadást. Ezen természetű nyilvános előadásoktól el kell választani a művészek concertjeit, mert ezekben a magasabb művészet iránt érdeklődő közönség vesz részt, mely a biztonságot nem veszélyezteti. — A nyilvános előadások és mutatványok rendészetét a következők érdeklík.

(Folyt. köv.)

Miért alakittjuk a „Széchenyi-kör“-t és mi lesz a Széchenyi-kör?

Ezen cím alatt tartott dr. Berzeviczy Albert — mint jelezve volt — f. hó 24-én nyilvános felolvasást a megyeház nagytermében. Közönség, a felette kedvezőtlen időjárás dacára, szép számmal jelent meg s élénk figyelemmel kísérte a felolvasást, melyet — elhagyva belőle azt, a mi t. olvasóink előtt a mult számban közölt programmból ismeretes — a következőkben közlünk.

A geniális francia bölesész, a szellemek nagy forradalmának egyik apostola: Rousseau azt mondja, miszerint a jó semmi egyéb, mint a működésbe hozott szép. E szerint minél fogékonyabb kedélyünk a szép benyomásai iránt, s minél gyakoriabban és hatályosabban ezen gyönyörködtetve nemesítő benyomások, annál inkább lesznek cselekedésünk is nemesült erkölcsi lényünknek megfelelők.

Ezen igazság folyamánát látjuk azon mai nap minden irányban érvényesülő igényben, mely szerint a szellem kiképeztetése csak ott ismertetik el teljesen, hol a kedély arányos kiképeztesével karöltve jár, mely szerint az igazán művelt embertől megkivánjuk, hogy nemesak hivatási szaka iránt birjon érzékkel és érdeklődéssel, de gyönyört találjon a költészetek és szép művészetek, s általában az emberi szellem szabadabb alkotásaiban is.

Nem kívánjuk mi ezzel azt, hogy minden ember hivatásán kívül álló tudomány vagy irodalmi szakban remekeljen, sem hogy minden ember költő vagy művész legyen. Sőt ellenkezőleg: mindezekben csak hivatott tehetség és hivatásszerű kiképezés teremthetnek maradandót. De az ismeretek és művészetek nemesítő hatását szellemünkbe fölvenni és saját egyéniségünk szerint felmunkálni: feladatunk, mint művelt embereknek, ha nem akarunk egyoldaluk s az élet és társadalom érintkezésiben élvezhetlenek maradni.

Táplálnunk kell tehát azon hajlamot, melyet műérzéknek nevezünk, azon hajlamot, mely szellemi élvezetet keres s a fölvezt benyomások között különbséget tesz: ezt gyönyörérettel fogadja, amaz visszautasítja. Minél inkább van valaki azon helyzetben, miszerint ezen műérzékét kielégítse, szellemi élvezetet szerezzen magának, annál gyorsabban s belterjesebben fognak szellemi erői fejlődni, műveltsége, egész szellemi valója gyarapodni, tökélyesedni.

Nagy városok lakói elé tág köre tárul, az élvezetes szellemi kifejlés eszközeinek: kitünő színházak, zeneelőadások, felolvasások, nyilvános könyvtárak, műremekek, szép irányu klubok és egyletek, tudományos társulatok, temérdek folyóirat, nyilvános tanácskozások, viták, s egy szóval: behatásai mindazon jelességeknek, melyek a szellemi élet minden körét tekintve, mintegy gyújtópontt egyesülnek a fővárosokban, — mindezen tényezők ugyszólván kínálkoznak a szellemnek, hogy őket önművelésére felhasználja.

Mi, a kis vidéki városok lakói, a felsorolt tényezők legtöbbszörét nélkülözni vagyunk kénytelenek: mi természetesebb tehát annál, hogy ha mégis gondoskodni akarunk élvezetes szellemi kifejlődésünkről, kétszeres szorgalom és buzgósággal kell meritenünk a rendelkezésünkre álló eszköz forrásokból, s kétszeresen kell igyekeznünk társulás, egyesülés, a meglévő tényezők teljes kihasználása által, s azáltal, hogy mindegyikünk szellemi tőkét az összesség javára kamatoztatja, megszerezni, biztosítani az önképzés és haladás azon föltételeit, melyek kedvezőtlen viszonyaink közt az elszigetelt erőttől mindig megvonva maradvának.

Ezen tapasztalati igazságra van alapítva azon egyesület terve, mely néhány hét óta városunk körében beszéd tárgyát képezte s immár megvalósulása elé indul: és ezen tapasztalati igazság

élénk érzete bátorította a Széchenyi kör kezdeményezőt arra, hogy a nagyjelmű közönség figyelmét e tárgyra felfigyeljen.

A színészeti szakválasztmány egy rég táplált, sokak által emlegetett kívánság teljesítését lesz hívatva meghozni: rendszeresítvén művelt közönségünk körében: a műkedvelői színelőadásokat.

Sok szó fér e tárgyhöz, több mint mennyinek elmondását ez alkalom megengedi; azért inkább elhallgatok mindent, mit egyesek szemrehányásnak vehetnének; nem beszélek azon elvekről, melyek a műkedvelői előadásokban való részvételt perhorrescálják, — ezen elvek oly érdekes specialitások, ritkaságuk úgy mint ódonaságuk által oly kitünők, hogy vandalizmus volna őket bántani.

Beszélnék inkább arról, hogy Eperjesen — igaz néhány év előtt — a műkedvelői előadások hazamosabb ideig oly gyakoriak voltak, miszerint alig hinném, hogy e téren hazánk bármely kis városa tul tett volna rajtuk; ujabban is — kevésbé gyakran ugyan — láttunk ily előadásokat, melyek pedig a közönség igényeit kielégíteni látszottak.

Miért nem ismétlődnek ezek az előadások gyakran? miért nem rendeznek kavonkint vagy a bört alatt hetenkint hasonlókat? mi szívesen meghallgatnók mindannyiszor! Ezt kérdezik sokan, mindazok, kik meg vannak szokva magukat közönségnek tekinteni.

Kérdésükre — engedelmökkel — megfelelek.

Képzelnék el azon — ezt tessék elhinni — nem irigylendő emberek sorsát, kik egy ily dilettans előadás kezdeményezése s rendezésére vállalkoztak. Az ily ember rendszerint egy színműért rajong, melyet minden áron színre akar hozni. Tisztában levén a darabdal, nekimegy a városnak, elszánva bekopogtatni minden házba, és keres szereplőket.

Feltarthatlanul tör előre, mindenki előtt tőle telhetőleg magasztalja a darabot, melyet választott, a szerepet, melyet a rábeszélendőknek szánt; beszédei alatt a legártatlanabb szerep egész hősé magasodik, s a kit inasnak akar megnyerni, azzal elhitteti, miszerint attól, hogy ez inas a kellő időben jelenti, hogy „az asztal terítve van“, függ az egész darab bonyodalmanak szerencsés megoldása. Valóban — az ily műkedvelői korteskedés demosthenesi iskolája az ékesszólás és rábeszélésnek.

De mind hasztalan! Az első, kinél szerencsét próbál, nagy sajnálkozással kijelenti, hogy ez idő szerint nem vehet részt, bokros teendői vagy gyöngélgedő egészsége miatt, minden más alkalommal azonban szívesen áll rendelkezésére. A második, ötödizbeni rokonát gyászolja; a beszéd folyamában azonban kitünik, miszerint azt vette zokon, hogy az utolsó előadás alkalmával oly szerepet adtak neki, melyet a legegyszerűbb toilletben kellett játszania; a harmadik kijelenti, hogy a dolog elveivel ellenkezik, — *saue qui peut!* a negyedik, midőn megkínálják D'Orbegna szerepével „Gilberte“-ben, azzal áll elő, nem volna-e jobb, ha nem is Gilbertet, de Fromont jeunet adnák, s neki a Risler szerepét juttatnák? s így az ötödik, hatodik és a többi. A mi sajnálatra méltó rendezőnk alig győzi a verítéket törölni arcáról, minden órában kétségbeesik s mindannyiszor újra kezd remélni; míg végre leirhatatlan fáradsalmak és kellemetlenségek után szerencsésen bekövetkezik a próbák stádiuma. De már most az a kérdés áll elő, hogy hát ki rendezzen tulajdonkép? a legtöbben teljességgel nem ismerik el

a kezdeményezőnek ebbeli jogosultságát; az egyik neheztel, ha arra figyelmeztetik, hogy a színpadnak jobb s nem bal oldalára álljon, a másik türelmét veszti, ha belépti jelenetét ismételnie kell; ez, az utolsó előtti próbánál szereppel kezében jelenik meg, de biztatva mondja, hogy majd az előadásra betanulja pontosan mondanivalóját; amaz teljességgel nem akarja belátni, miért kellene a roccco-jelmezes darabban harisnyában jelennie meg, holott ő különösen ez alkalomra ujdonnat új galambszin pantalonat varratott magának; s így megy az mindaddig, míg a kárpit utólszor pördül le, s a közönség tapsa és a részvevők utólagos elégedettsége a szegény rendezővel minden szenvedéseit — legalább egy percre — elfeledteti.

(Vége következik.)

Különfélék.

Sárosmegeye jótékony nőegyletének f. é. mártius 5-én megtartott s a közönség általános részvételének nyilvánulása mellett, fényesen sikerült álarcos táncvigalma, melynek részletei, e lap hasábjain közöltettek már, az egylet törzsvagyonát ismét nevezetesen szaporította, ugyan is: az egylet pénztárnokának betérjesztett számadása szerint az összes bevétel 1236 frt — krt ellenben az összes kiadás 431 „ 26 „

tett, maradt tehát tiszta bevételül 804 frt 74 kr.

A rendes belépti díjakon kívül, ez alkalommal tulfizetést tettek:

Péchy Aurelia urnő 5 frt, Ujházy Józsefné urnő 5 frt, özv. Ujházy Albertné urnő 5 frt, Péchy Zsigmond alispán ur 9 frt, Szentandrás Lajos ur 10 frt.

Ezen nemes lelki adakozások az egylet részéről hálás köszönettel vétettek.

A vigalom eredménye minden várakozást meghaladott, s fényes tanúságot tesz arról, miként a nagyjelmű közönség jótékony hőlgyeinknek, a családi élet körén kívül eső fáradszalmunkalkodását, s az emberiség javára irányzott önzés nélküli tevékenységét, élénk érdekléssel kíséri.

Sárosmegeye közigazgatási szervezete, Kólosy Miklós, megyei főjegyző által szerkesztve, sajtó alá kikerült, s legközelebb fog a bizottsági tagok között kiosztatni.

A fekete sashoz címzett városi vendégfogadónak a város érdekeihez s a kor igényeihez képest leendő újjaalakítását a mult szombaton tartott képviselői közgyűlés elhatározta. A terv Répászky M. kassai építész által igen ügyesen van kidolgozva. Gondoskodva lesz szép vendégszobákról, étteremről és külön színházról is.

Az építés jövő év tavaszán fog foganatba vétetni.

Felhívás! A konstantinápolyi inségesek fölségelésére alakult nemzetközi bizottság elnökének átirata folytán, megyénk tettes alispáni hivatala által fölkérteünk, miszerint tekintettel az irtóztató pusztításokra, melyeket a Törökországban a legutóbbi napokig dult háboru idézett elő s melyek több mint másfélszáz ezer felmeztelen, éhező földönfutóval népesítették be Konstantinápolyt, tekintettel az élénk rokonszenvre, melyet hazánk népe a török nemzet iránt szerencsésében úgy mint balsorsában tanusított, inditsunk alamizsnagyűjtést a konstantinápolyi inségesek részére, hogy így városunk s megyénk közönsége is erejéhez képest hozzájárulhasson a jótékonyaság és könyörületesség azon művéhez, melyet a nevezett nemzetközi bizottság már is áldásos eredménnyel megkezdett, s változatlan buzgalommal folytat.

Ida, is Iván is tragikai szerepököt. Az „Áldozatban“ (5 felv. 1840) Zenő elete, ki elhagyva hazáját, szüleit és imádó kedvesét, méltatlanra pazarolja szerelmét, szenvedések hosszú során megy keresztül, míg végre a halálban talál nyugalmat. — Vörösmarty e drámái arról tanuskodnak, hogy a világirodalom legjelesb forrásai nem voltak előtte ismeretlenek és hogy alkotásaiban sok tekintetben fel tudott mintaképeizet emelkedni. A jellemek kidomborításában, a cselekvény bonyodalmas alakításában ügyes; drámái dictionja erőteljes, de néha a hosszadalmas szónoki és lyrai ömlengések miatt a cselekvény lassú haladása; innen van, hogy darabjai nem igen tarthaták fel magukat a színpadokon. Egy történeti trilogia írásához is hozzá fogott, melyből az első rész: Cilley és a Hunyadiak (1845) el is készült; Hunyadi Lászlóból egyes jeleneteket bírnak; V. László egészen elmaradt. Első darabjából itélve, úgy látszik, Vörösmarty nem volt teljesen tisztában a trilogia fogalmával. Irt egy vigjátékot is: A fátyol titkai (5 felv. 1884) címmel. Lefordította Shakespeareből Julius Caesart (1840) és Lear királyt (megj. 1856) az eredetieket megközelítő erővel.

Vörösmarty mellett számosan jelennek meg a drámaírás terén, de alig egy-kettőnek sikerül s minden tekintetben kielégítő művet adni. Soknak az volt a hibája, hogy nem tudtak a dráma eszményi világába beilleszkedni, hanem mellékélokak hódolnak és lyraisággal terhelvén meg darabjaikat akadályozták a cselekvény gyors menetét; mások többet bölcselkedtek, mintsem kell vala (Horváth Cyrill, Vajda); mások ismét politikai céltokkal telítették meg drámaikat (Obernyik). Voltak, kik a francia romanticizmus tulkapásaiha estek (Jókai, Kuthy). Tóth Lőrinc jól szerkesztett

Figyelmeztetjük ennél fogva mindazokat, kik e nemes célhoz hozzájárulni kívánnak, miszerint lapunk szerkesztősége e végből gyűjtőívét nyitott s hogy adakozások f. é. ápril 15-ik napjáig elfogadtatnak, önként értvén, hogy azok lapunk után nyilvánosan nyugtáztatni fognak.

Az eperjesi Széchenyi-kör megalakulása a taggyűjtésnek már mostanig is szép eredménye s a növekvő érdeklődéssel szemben immár biztosítottnak tekinthető. Eddig — egybevetve az alapító és rendes tagokat s ezek családjait — máris száznál több tag jelentkezett a belépésre; részletesebb adatokat a jövő számban közlünk.

Megjelent és szerkesztőségünkhez beküldetett a Don Pedro által szerkesztett élcslap 12-ik száma, mulattató és változatos tartalommal. A lap minden vasárnap jelenik meg. Előfizetési ár negyedévre 2 frt. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, himző-utca 1. sz. I. emelet.

Emlékünnepe. A helybeli ev. collegium főgymnasium kebelében létező önképző kör — mint halljuk — nemsokára 50 éves fennállásának évfordulóját fogja megünnepelni. Az ünnepély megtartásának idejét és módozatait annak idejében közölni fogjuk.

Egy fiatal házaspárnál kora reggel kopogtattak az ajtón. Bosszusan és szeméit dörzsölve nyitotta ki férj uram az ajtót, és belépett — oh rettenetes — az adóvégrehajtó a hajduval. A fiatal asszony fejére huzta a dunnát. A végrehajtó nem látott semmit, vagy legalább úgy tett, mintha nem vett volna észre semmit, felírta a butorokat, köztük az ágyászkelet, dunnát, párnát s a hozzá tartozókat, és úgy írta be a jegyzőkönyvbe: és mindazt a mi abban van, úgy a mint most van. Meny nyire becsülte az ágyat mindenestül, azt nem tudhatni, de a szép asszony értéke bizonyosan bent lesz a jegyzőkönyvben, és sokan kíváncsiak, hogy nem lesz-e az ágyból semmi sem kivéve, ha árverésre kerül. Ez esetben talán sok venni szándékozó fog jelentkezni, különösen a második árverésnél, a mikor a zálogolt jószágok becsáron alól is el fognak adatni.

Aus dem SitzungsSaale der Stadtrepräsentanz.

Vorigen Samstag fand eine Sitzung der städtischen Repräsentanz statt, zu welcher sich zahlreiche Mitglieder derselben eingefunden hatten, da die Tagesordnung interessante Gegenstände aufwies.

In erster Reihe gelangten einige Beschlüsse des Komitatsauschusses zur Verlesung u. s.

Ein Beschlus laut welchem der städtische Kostenvoranschlag für das laufende Jahr ohne jegliche Bemerkungen gutgeheissen und behufs Ausführung, der Stadt rückgestellt wird.

Ferner werden die Comunalbeschlüsse bezüglich der Pensionirung der ehemaligen Lehrerin Fr. Anna Raichler im Sinne des alten Reglements, wie auch bezüglich der Systemisirung einer im städtischen Steueramte erforderlichen dritten Kanzellistenstelle seitens des Komitatsauschusses gutgeheissen.

Sämmtliche Komitatsbeschlüsse wurden zur Kenntniss genommen und rüchichtlich der zu errichtenden Steueramts-Kanzellistenstelle beschloffen, den Konkurs derart auszuzeichnen, daß die Concurrenten ihre, im Sinne des §. 78 des XVIII. Gefegartikels vom Jahre 1871, mit der Empfehlung von mindestens 10 Repräsentanten versehenen Gesuche bis zum 11. April l. S. beim Bürgermeisteramte einzubringen haben.

müveket adott, de nélkülöztek a költőiseget és színszerűséget. Csakó Zsigmond színműveiben (Kalmár és tengerész, Végrendelet, Leona, Könyvelmők) sötét világnézet uralkodik, a praedestinatitot vegyíti darabjaiba. Történeti darabjai, mint I. László, János lovag, jobbák. Sokkal szerencsésebbek ezeknél Teleki József gr. és Hugo Károly. Amaz csak egy darabot adott, a Kegyenc címűt, mely a tragicum mély felfogásáról tanuskodik. Emennek jelesebb darabjai: Egy magyar király (4 felv.), Brutus és Lucretia (4 felv.), Bankár és báró (3 felv.) és a Világ színpada (4 felv.). Minde művek felfogás, szerkezet, jellemalkítás tekintetében irodalmunk becses termékei közé tartoznak és némelyike a legujabb korig fentartja magát a magyar színpadokon. De nyelvezete néha idegenszerű.

Kiváló jelenség színműirodalmunkban Szigligeti Ede nemcsak termékenysége — hanem műveinek értékénél fogva is. Igaz ugyan, hogy ő sem adott minden tekintetben művészi becses bíró drámákat, kivált első darabjaiban, de később erősödni látjuk őt és Gritti, A fény arnyai, Béli Pál, Trónkereső, Valeria stb. címűekben a felfogás, szerkezet, a jellemek lélektani fejlesztése a költővalódi hivatásáról tanuskodnak. Sikeresebben művelte a vigjátéki tért, melynek kitünő termékei a Mama, Nőuralom, Fenn az ernyő, nincsen Kas, Udvari bolond stb. A népszínművek megalkotása által pedig nagy fordulatot idézett elő mind drámairodalmunkban, mind a közönségnél. Tárgyait a népéletből vevén s az éneket és táncot is bevegítvén a cselekvénybe, a német érzetgős darabokat leszoritotta a magyar színpadról. Nevezetesebb népszínművei: Ssokótt katoná, Cidós, Két pisztoly, ligány, Lelenc stb.

(Vége köv.)

TÁRCA.

A magyar drámai költészet fejlődése a legregőbb időkől napjainkig.

(Mutatvány Lévy István kir. főgymnasiumi tanár sajtó alatt lévő „Magyar nemzeti irodalomtörténet“ című tankönyvéből.)

(Folytatás.)

Vörösmarty, a régi dicsőség magasztalója, a jeles lyrikus, a drámai térre is átlépett. Már előbb is tön kisérleteket (Hábador, 1826; Salamon király, tr. 5 felv., 1827; Bujdosók, színmű. 5 felv.), de ezekben csak dialogizált történeteket adott; nagyobb hatása és becsü műve „Csongor és tünde“ (5 felv. 1830) című tündérrégije volt, mely költőjét a cselekvény gyors haladása, érdekes helyzetek megalkotása, a humoros előadás, a valóban művészi diction által az első rangnak sorába emelte. Azonban sokkal fontosabbak az ezeket követő darabjai, ugy-mint a „Kincskeresők“ (4 felv. 1832.), melynek hőse Zágony, leányát Szilágytól kincsszomj miatt megtagadván, mind magát, mind ezeket a romlás örvényébe dönti. A „Vernászban“ (5 felv. 1833) Telegdi, neje iránti gyanuból, ikergyermekeit kitéti. Az ártatlan nő bujában hal el; a gyermekek eltűnnek és Telegdi előtt sivar jövő tárul fel. Később az elveszettnek hitt, általa fel nem ismert leányába szeret; fiát féltékenységből megöli s miután Tamástól megtudja jó hiszemben elkövetett tetteit, megzavarodva önmaga is elpusztul. „Marót bánban“ (5 felv. 1838) Marót, a török által fiatal korában elrablott öcscsét keresi és Haszántól meg akarja váltani; az neje szerelmét lopja meg. Egy-másra ismernek Marót és öcsce. Haszán ostrom alá veszi Marót várát; e küzdelemben játszák le

Élénk érzete bátorította a Széchenyi kör kezdeményezőit arra, hogy a nagyjelmű közönség figyelmét e tárgyra felfigyeljenek.

A színészeti szakválasztmány egy rég táplált, sokak által emlegetett kívánság teljesítését lesz hívatva meghozni: rendszeresítvén művelt közönségünk körében: a műkedvelői színelőadásokat.

Sok szó fér e tárgyhöz, több mint mennyinek elmondását ez alkalom megengedi; azért inkább elhallgatok mindent, mit egyesek szemrehányásnak vehetnének; nem beszélek azon elvekről, melyek a műkedvelői előadásokban való részvételt perhorrescálják, — ezen elvek oly érdekes specialitások, ritkaságuk úgy mint ódonosságuk által oly kitünők, hogy vandalizmus volna őket bántani.

Beszéljünk inkább arról, hogy Eperjesen — igaz néhány év előtt — a műkedvelői előadások halmozott ideig oly gyakoriak voltak, miszerint alig hinném, hogy e téren hazánk bármely kis városa tul tett volna rajtuk; ujabban is — kevésbé gyakran ugyan — láttunk ily előadásokat, melyek pedig a közönség igényeit kielégíteni látszottak.

Miért nem ismétlődnek ezek az előadások gyakran? miért nem rendeznek kavonkint vagy a börtön alatt hetenkint hasonlókat? mi szívesen meghallgatnók mindannyiszor! Ezt kérdezik sokan, mindazok, kik meg vannak szokva magukat közönségnek tekinteni.

Kérdésükre — engedelmökkel — megfelelek.

Képzelmek el azon — ezt tessék elhinni — nem irigylendő emberek sorsát, kik egy ily dilettans előadás kezdeményezése s rendezésére vállalkoztak. Az ily ember rendszerint egy színműért rajong, melyet minden áron színre akar hozni. Tisztában lévén a darabbal, nekimegy a városnak, elszárvá bekopogtatni minden házába, és keres szereplőket.

Feltarthatlanul tör előre, mindenki előtt töle telhetőleg magasztalja a darabot, melyet választott, a szerepet, melyet a rábeszélendőnek szánt; beszédei alatt a legártatlanabb szerep egész hosszára magasodik, s a kit inasnak akar megnyerni, azzal elhitteti, miszerint attól, hogy ez inas a kellő időben jelenti, hogy „az asztal terítve van“, függ az egész darab bonyodalmanak szerencsés megoldása. Valóban — az ily műkedvelői korteskedés demosthenesi iskolája az ékesszólás és rábeszélésnek.

De mind hasztalan! Az első, kinél szerencsét próbál, nagy sajnálkozással kijelenti, hogy ez idő szerint nem vehet részt, bokros teendői vagy gyöngélgédő egészsége miatt, minden más alkalommal azonban szívesen áll rendelkezésére. A második, ötödizbeni rokonát gyászolja; a beszéd folyamában azonban kitünik, miszerint azt vette zokon, hogy az utolsó előadás alkalmával oly szerepet adtak neki, melyet a legegyszerűbb toilletben kellett játszania: a harmadik kijelenti, hogy a dolog elveivel ellenkezik, — *sauve qui peut!* a negyedik, midőn megkínálják D'Orbegna szerepével „Gilberte“-ben, azzal áll elő, nem volna-e jobb, ha nem is Gilbertet, de Fromont jeunet adnék, s neki a Rislér szerepét juttatnák? s így az ötödik, hatodik és a többi. A mi sajnálatra méltó rendezők alig győzi a verítéket törölni arcáról, minden órában kétségbeesik s mindannyiszor ujra kezd remélni; míg végre leirhatatlan fáradsalmak és kellemetlenségek után szerencsésen bekövetkezik a próbák stádiuma. De már most az a kérdés áll elő, hogy hát ki rendezzen tulajdonkép? a legtöbben teljességgel nem ismerik el

a kezdeményezőnek ebbeli jogosultságát; az egyik neheztel, ha arra figyelmeztetik, hogy a színpadnak jobb s nem bal oldalára álljon, a másik türelmetlenség, ha belépti jelenetét ismételnie kell; ez, az utolsó előtti próbánál szerepet kezében jelenik meg, de biztatva mondja, hogy majd az előadásra betanulja pontosan mondanivalóját; amaz teljességgel nem akarja belátni, miért kellene a rocco-jelmez darabban harisnyában jelennie meg, holott ő különösen ez alkalomra ujdonna új galambszin pantalonot varratott magának; s így megy az mindaddig, míg a kárpit utólszor pördül le, s a közönség tapsa és a részvevők utólagos elégedettsége a szegény rendezővel minden szenvedéseit — legalább egy percre — elfeledteti.

(Vége következik.)

Különfélék.

Sárosmegeye jótékony nögyletének f. é. mártius 5-én megtartott s a közönség általános részvételének nyilvánulása mellett, fényesen sikerült álarcos táncvigalma, melynek részletei, e lap hasábjain közöltettek már, az egylet törzsvágyonát ismét nevezetesen szaporította, ugyan is: az egylet pénztárnokának betérjesszett számadása szerint az összes bevétel 1236 frt — krt ellenben az összes kiadás 431 „ 26 „

tett, maradt tehát tiszta bevételül 804 frt 74 kr.

A rendes belépti díjakon kívül, ez alkalommal tulfizetést tettek:

Péchy Aurelia urnő 5 frt, Ujházy Józsefné urnő 5 frt, özv. Ujházy Albertné urnő 5 frt, Péchy Zsigmond alispán ur 9 frt, Szentandrásy Lajos ur 10 frt.

Ezen nemes lelkű adakozások az egylet részéről hálás köszönettel vétettek.

A vigalom eredménye minden várakozást meghaladott, s fényes tanúságot tesz arról, miként a nagyjelmű közönség jótékony hölgyeinknek, a családi élet körén kívül eső fáradhatlan munkálkodását, s az emberiség javára irányzott önzés nélküli tevékenységét, élénk érdeklél kíséri.

Sárosmegeye közigazgatási szervezete, Kólosy Miklós, megyei főjegyző által szerkesztve, sajtó alól kikerült, s legközelebb fog a bizottsági tagok között kiosztatni.

A fekete sashoz címzett városi vendégfogadónak a város érdekeihez s a kor igényeihez képest leendő újjalakítását a mult szombaton tartott képviselői közgyűlés elhatározta. A terv Répászy M. kassai építész által igen ügyesen van kidolgozva. Gondoskodva lesz szép vendégszobákról, étteremről és külön színházról is.

Az építés jövő év tavaszán fog foganatba vétetni.

Felhívás! A konstantinápolyi inségesek fölségelésére alakult nemzetközi bizottság elnökének átirata folytán, megének tettes alispáni hivatala által fölkértünk, miszerint tekintettel az irtóztató pusztításokra, melyeket a Törökországban a legutóbbi napokig dult háboru idézett elő s melyek több mint másfélszáz ezer felmeztelen, éhező földönfutóval népesítették be Konstantinápolyt, tekintettel az élénk rokonszenvre, melyet hazánk népe a török nemzet iránt szerencsésében úgy mint balsorsában tanusított, inditsunk alamizsnagyűjtést a konstantinápolyi inségesek részére, hogy így városunk s megyénk közönsége is erejéhez képest hozzájárulhasson a jótékony és könyörületesseg azon művéhez, melyet a nevezett nemzetközi bizottság már is áldásos eredménnyel megkezdett, s változatlan buzgalommal folytat.

Ida, is Iván is tragikái szerepüket. Az „Áldozatban“ (5 felv. 1840) Zenő elete, ki elhagyva hazáját, szüleit és imádó kedvesét, méltatlanra pazarolja szerelmét, szenvedések hosszú során megkeresztül, míg végre a halálban talál nyugalmat. — Vörösmarty e drámái arról tanuskodnak, hogy a világirodalom legjelesb forrásai nem voltak előtte ismeretlenek és hogy alkotásaiban sok tekintetben fel tudott mintaképeiz emelkedni. A jellemek kidomborításában, a cselekvény bonyodalmas alakításában ügyes; drámái dictionja erőteljes, de néha a hosszadalmas szónoki és lyrai ömlengések miatt a cselekvény lassú haladásu; innen van, hogy darabjai nem igen tarthaták fel magukat a színpadokon. Egy történeti trilogia írásához is hozzá fogott, melyből az első rész: Cilley és a Hunyadiak (1845) el is készült; Hunyadi Lászlóból egyes jeleneteket birunk; V. László egészen elmaradt. Első darabjából itélve, úgy látszik, Vörösmarty nem volt teljesen tisztában a trilogia fogalmával. Irt egy vigjátékot is: A fátyol titkai (5 felv. 1384) címmel. Lefordította Shakespeareből Julius Caesart (1840) és Lear királyt (megj. 1856) az eredetieket megközelítő erővel.

Vörösmarty mellett számosan jelennek meg a drámaírás terén, de alig egy-kettőnek sikerül s minden tekintetben kielégítő művet adni. Soknak az volt a hibája, hogy nem tudtak a dráma eszményi világába beilleszkedni, hanem melléklökök hódolnak és lyraisággal terhelve meg darabjaikat akadályozták a cselekvény gyors menetét; mások többet bölcsekedtek, mintsem kell vala (Horváth Cyrill, Vajda); mások ismét politikai céllal telítették meg drámaikat (Obernyik). Voltak, kik a francia romanticizmus tulkapásaiba estek (Jókai, Kuthy). Tóth Lőrinc jól szerkesztett

Figyelmeztetjük ennél fogva mindazokat, kik e nemes célhoz hozzájárulni kívánnak, miszerint lapunk szerkesztősége e végből gyűjtőívet nyitott s hogy adakozások f. é. április 15-ik napjáig elfogadtatnak, önkényt értvén, hogy azok lapunk útján nyilvánosan nyugtáztatni fognak.

Az eperjesi Széchenyi-kör megalakulása a taggyűjtésnek már mostanig is szép eredménye s a növekvő érdeklődéssel szemben immár biztosítottnak tekinthető. Eddig — egybevetve az alapító és rendes tagokat s ezek családjait — máris száznál több tag jelentkezett a belépésre; részletesebb adatokat a jövő számban közlünk.

Megjelent és szerkesztőségünkhez beküldött a Don Pedro által szerkesztett élelclap 12-ik száma, mulattató és változatos tartalommal. A lap minden vasárnap jelenik meg. Előfizetési ár negyedévre 2 frt. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, himző-utca 1. sz. I. emelet.

Emlékünnepe. A helybeli ev. collegium főgymnasium kebelében létező önképző kör — mint halljuk — nemsokára 50 éves fennállásának évfordulóját fogja megünnepelni. Az ünnepély megtartásának idejét és módozatait annak idejében közölni fogjuk.

Egy fiatal házaspárnál kora reggel kopogtattak az ajtón. Bosszusan és szeméit dörzsölve nyitotta ki férj uram az ajtót, és belépett — oh rettenetes — az adóvégrehajtó a hajduval. A fiatal asszony fejére huzta a dunnát. A végrehajtó nem látott semmit, vagy legalább úgy tett, mintha nem vett volna észre semmit, felírta a butorokat, köztük az ágyazékot, dunnát, párnát s a hozzá tartozókat, és úgy írta be a jegyzőkönyvbe: „Ez mind az a mi abban van, úgy a mint most van.“ Menynyire becsülte az ágyat mindenestül, azt nem tudhatni, de a szép asszony értéke bizonyosan bent lesz a jegyzőkönyvben, és sokan kíváncsiak, hogy nem lesz-e az ágyból semmi sem kivéve, ha árverésre kerül. Ez esetben talán sok venni szándékozó fog jelentkezni, különösen a második árverésnél, a mikor a zálogolt jószágok becsáron alól is el fognak adatni.

Aus dem SitzungsSaale der Stadtrepräsentanz.

Vorigen Samstag fand eine Sitzung der städtischen Repräsentanz statt, zu welcher sich zahlreiche Mitglieder derselben eingefunden hatten, da die Tagesordnung interessante Gegenstände aufwies.

In erster Reihe gelangten einige Beschlüsse des Komitatsauschusses zur Verlesung u. s.

Ein Beschlus laut welchem der städtische Kostenvoranschlag für das laufende Jahr ohne jegliche Bemerkungen gutgeheissen und behufs Effectuirung, der Stadt rückgestellt wird.

Ferner werden die Comunalbeschlüsse bezüglich der Pensionirung der ehemaligen Lehrerin Fr. Anna Raichler im Sinne des alten Reglements, wie auch bezüglich der Systemisirung einer im städtischen Steuerante erforderlichen dritten Kanzellistenstelle seitens des Komitatsauschusses gutgeheissen.

Sämmtliche Komitatsbeschlüsse wurden zur Kenntniss genommen und rüchichtlich der zu errichtenden Steueramts-Kanzellistenstelle beschloffen, den Konkurs derart auszuweisen, daß die Concurrenten ihre, im Sinne des §. 78 des XVII. Gefegartikels vom Jahre 1871, mit der Empfehlung von mindestens 10 Repräsentanten versehenen Gesuche bis zum 11. April l. S. beim Bürgermeisteramte einzubringen haben.

műveket adott, de nélkülöztek a költőiséget és színszerűséget. Csakó Zsigmond színműveiben (Kalmár és tengerész, Végrendelet, Leona, Könyvelmiek) sőtét világnézet uralkodik, a praedestinatitot vegyíti darabjaiba. Történeti darabjai, mint I. László, János lovag, jobbák. Sokkal szerencsésebbek ezeknél Teleki József gr. és Hugo Károly. Amaz csak egy darabot adott, a Kegyenc címűt, mely a tragicum mély felfogásáról tanuskodik. Emennek jelesebb darabjai: Egy magyar király (4 felv.), Brutus és Lucretia (4 felv.), Bankár és báró (3 felv.) és a Világ színpada (4 felv.). Minde művek felfogás, szerkezet, jellemalakítás tekintetében irodalmunk becses termékei közé tartoznak és némelyike a legujabb korig fentartja magát a magyar színpadokon. De nyelvezete néha idegenszerű.

Kiváló jelenség színműirodalmunkban Szigligeti Ede nemcsak termékenysége — hanem műveinek értékénél fogva is. Igaz ugyan, hogy ő sem adott minden tekintetben művészi becsűl biró drámaikat, kivált első darabjaiban, de később erősödni látjuk őt és Gritti, A fény arnyai, Béli Pál, Trónkereső, Valeria stb. címűekben a felfogás, szerkezet, a jellemek lélektani fejlesztése a költővalódi hivatásáról tanuskodnak. Sikeresebben művelte a vigjátéki tért, melynek kitünő termékei a Mama, Nőuralom, Fenn az ernyő, nincsen Kas, Udvari bolond stb. A népszínművek megalkotása által pedig nagy fordulatot idézett elő mind drámairodalmunkban, mind a közönségben. Tárgyait a népéletből veven s az éneket és táncot is bevegnyitvén a cselekvénybe, a német érzetgős darabokat leszoritotta a magyar színpadról. Nevezetesebb népszínművei: Ssökkött katona, Cidős, Két pisztoly, ligány, Lelenc stb.

(Vége köv.)

TÁRCA.

A magyar drámai költészet fejlődése a legregibb időkől napjainkig.

(Mutatvány Lévy István kir. főgymnasiumi tanár sajtó alatt lévő „Magyar nemzeti irodalomtörténet“ című tankönyvéből.)

(Folytatás.)

Vörösmarty, a régi dicsőség magasztalója, a jeles lyrikus, a drámai tére is át lépett. Már előbb is tön kisérleteket (Hábador, 1826; Salamon király, tr. 5 felv., 1827; Bujdosók, színmű. 5 felv.), de ezekben csak dialogizált történeteket adott; nagyobb hatású és becsű műve „Csongor és tünde“ (5 felv. 1830) című tündérrégéje volt, mely költőjét a cselekvény gyors haladása, érdekes helyzetek megalkotása, a humoros előadás, a valóban művészi diction által az első ranguak sorába emelte. Azonban sokkal fontosabbak az ezeket követő darabjai, ugy-mint a „Kincskeresők“ (4 felv. 1832.), melynek hőse Zágony, leányát Szilágytól kincsszomj miatt megtagadván, mind magát, mind ezeket a romlás örvényébe dönti. A „Vérnászban“ (5 felv. 1833) Telegdi, neje iránti gyanuból, ikergyermekeit kitéti. Az ártatlan nő bujában hal el; a gyermekek eltűnnek és Telegdi előtt sivar jövő tárul fel. Később az elveszettnek hitt, általa fel nem ismert leányába szeret; fiát féltékenységből megöli s miután Tamástól megtudja jó hiszemben elkövetett tetteit, megzavarodva önmaga is elpusztul. „Marót bánban“ (5 felv. 1838) Marót, a török által fiatal korában elrablott öcsését keresi és Haszántól meg akarja váltani; az neje szerelmét lopja meg. Egy-másra ismernek Marót és öcséje. Haszán ostrom alá veszi Marót várát; e küzdelemben játszák le

Hierauf wurde der Bericht der ökonomischen Magistrat-Sitzung über das Resultat der bezüglich neuerlicher Verpachtung des Willeczberges auf weitere drei Jahre, abgehaltenen öffentlichen Lizitation verlesen. Die erste Lizitation fand am 27-ten Februar statt. Da jedoch das Resultat derselben kein befriedigendes war (es wurde nämlich nur ein einziges Anbot von 120 fl. gestellt, wogegen der Ausrufungspreis auf 350 fl. festgesetzt war), wurde am 14-ten d. M. eine zweite Lizitation abgehalten.

Dieselbe lieferte ein verhältnismäßig bedeutenderes Resultat und wurde die Pachtung nach Annahme des diesbezüglichen Magistrat-Gutachtens H. Josef Prabar zuerkannt.

Weiters wurde der Bericht der städtischen Finanzkommission bezüglich des Umbaus des städtischen Gasthofes zum schwarzen Adler, verlesen, in welchem der ganze Verlauf der in dieser Angelegenheit bisher gepflogenen Verhandlungen und getroffenen Verfügungen geschildert wird.

Es heißt darin: In einer der ersten Sitzungen der neuorganisirten Repräsentanz wurde ein Beschlusstrat, bezüglich Ermittlung einer Commission gestellt, welcher zur Aufgabe gemacht werden sollte, den Zustand des in Frage stehenden schwarzen Adlers in Augenschein zu nehmen und auf Grund dessen ein Gutachten bezüglich der weiteren Verfügungen abzugeben.

Dieser Antrag wurde zum Beschlus erhoben und nachdem die Commission sich die Ueberzeugung verschafft hatte, daß der gegenwärtige Zustand des erwähnten Gebäudes für die Dauer nicht zu dulden sei, legte sich dieselbe mit dem k. k. h. b. Architekten M. Nepaszy ins Einvernehmen, und ließ durch denselben eine auf den Umbau des schwarzen Adlers bezügliche allgemeine gehaltenen Planstizze anfertigen, welche sie der mit der Ueberprüfung betrauten Finanzkommission vorlegte.

Die Planstizze bildete nun Gegenstand eingehender Besprechungen sowohl im Sitzungssaale, als auch an Ort und Stelle.

Da nun auch die Finanzkommission die Ueberzeugung gewann, daß der schwarze Adler einen gründlichen Umbau erfordere, und daß es völlig unzumuthbar wäre auf die theilweise Reparatur des schadhaften und zweckwidrig gebauten Gasthofes nennenswerthe Summen zu verwenden, sagte die Repräsentanz den Beschlus auf Grund der Planstizze detaillirte Pläne und Kostenüberschläge ausarbeiten zu lassen, und zwar einen mit Inbegriff eines eigenen Theaters.

Die detaillirten Pläne wurden vom Baumeister Nepaszy ausgearbeitet und erstreuten sich im Schooße der Kommission ungetheilten Gefallens.

Die Kommission richtete nun ihr Augenmerk auf die Beschaffung der zum Baue erforderlichen Summe, welche vom Architekten auf beiläufig 36000 fl. gesetzt wurde.

In Anbetracht dessen, daß die Kommune vor ungefähr zwei Jahrzehnten bei der österreichischen Nationalbank ein größeres Amortisations-Anlehen machte, wovon der größere Theil bereits rückgezahlt ist, wurde bei derselben Bank die Anfrage gestellt, ob selbe geneigt wäre ein derartiges Anlehen zu bewilligen, daß der Rest der alten Schuld auf einmal, das neue Anlehen aber ratenweise amortisirt werden würde.

Das gespannte Verhältnis, welches gegenwärtig zwischen dem Staate und der Nationalbank vorherrscht, scheint jedoch die letztere bestimmt zu haben, Ungarn gegenüber eine schroffe Haltung einzunehmen und wurde daher der Stadt eine unmolivirte, abschlägige Antwort zu Theil.

Das zum Baue notwendige Geld könnte nun auch in Budapst, oder selbst am hiesigen Plage beschaffen werden; die Commission hält jedoch dafür, daß es einestheils nicht zwädmäßig erscheint Budapster Institute derzeit in Anspruch zu nehmen, weil die Einlösung der Papiere mit unverhältnismäßigen Kosten verbunden wäre, während anderestheils am hiesigen Plage bloß auf kürzere Amortisation größere Summen erhoben werden könnten.

Nach Kenntnisaufnahme dieses Berichtes wurde beschlossen, den Gasthof zum schwarzen Adler einstweilen auf die Dauer von 10 Monaten zu verpachten und inzwischen das nöthige Geld zu beschaffen.

Hinsichtlich des Baues wurde der Plan mit Inbegriff des Theaters angenommen und derselbe behufs Genehmigung betreffenden Ortes vorgelegt.

Nach Ablauf der zehnmonatlichen Pachtdauer wird also der Umbau des schwarzen Adlers in Angriff genommen werden.

Tagesneuigkeiten.

Repräsentantensitzung. Heute Nachmittags findet abermals eine Sitzung der städtischen Repräsentanz statt.

Einen Hauptgegenstand der Tagesordnung wird der Bericht des Bürgermeisters über das Jahr 1877, bilden, dessen Verlesung bei Gelegenheit der leztthin abgehaltenen Sitzung unterblieb.

Bezüglich eines **feuerpolizeilichen Statutes** wurde jüngst vom Stadtmagistrate ein den Verhältnissen entsprechender Entwurf ausgearbeitet, welcher demnachst der Repräsentanz vorgelegt werden wird.

Da dieses Statut der Natur der Sache gemäß für alle Hauseigentümer von Interesse sein wird, so werden wir dasselbe seinerzeit veröffentlichen.

Neusystemisirte Kanzlistenstelle. Zum städtischen Steueramte wurde eine neue Kanzlistenstelle mit

400 fl. jährlicher Zahlung und entsprechendem Holzdeputat, systemisirt. Die Concurrenten haben ihre mit der Empfehlung von 10 städtischen Repräsentanten versehenen Gesuche bis 11. April l. J. beim Bürgermeisteramte einzureichen.

Neueingerichtetes Modewaarenlager. Auf die im heutigen Interatenthelle enthaltene Annonce des auf der Hauptgasse No. 325 neuetablierten Modewaarengeschäfts des H. Friedmann machen wir hiermit aufmerksam.

Mit Zündhölzchen vergiftet. Ein merkwürdiger Fall ereignete sich leztthin in unserer Stadt. Ein Bauernmädchen, M. L., 15 Jahre alt, bei Herrn Müller bedienstet, verübte an ihrem Dienstgeber einen Diebstahl, indem sie ihm Geld und Effekten entwendete. Auf der That ertappt, trank sie eine Zündhölzchenlösung aus und wurde in das hiesige Krankenhaus abgeführt. Dort angelangt, gestand sie ihre That, worauf man ihr ein Recept verschrieb und sie sodann entließ. Das Mädchen verließ ihren Dienst am nächsten Tage und trat in einen andern, wo ihre That unbekannt gewesen und glaubte es sei schon Alles abgethan. Das Gift jedoch machte seine Wirkung und noch am selben Tage des Abends gestand sie unter Zuckungen und Leibschmerzen ihrem zweiten Dienstherrn den Grund ihrer Krankheit. Von hier ins Spital abgegeben, erlangte sie die ärztliche Hilfe, doch zu spät. Sie starb nach einer Behandlung von 24 Stunden, da sie das am ersten Tage erhaltene Recept nicht befolgen konnte, da ihr die Mittel hiezu fehlten. Friede ihrer Asche!

Confiscirt. Nitra (Stof aus A.-Sebes, der sich durch Tabatschniden ernährt, wurde von einem andern Bauern denuncirt, daß er sein Handwerk zum Vorwand des Tabatschnidens gebrauchte. Genannter wurde auch dieser Tage unverhofft von den Finanzen überrascht und der sich bei ihm vorgefundene Tabak (es waren 6 Kilo) durch dieselbe confiscirt.

Darüber zur Rechenschaft gezogen, rechtfertigte der Bauer sich mit dem bekannten „mosaischen Gesetze“: Du darfst dem Ochsen bei seiner Arbeit das Maul nicht verbinden. Er verwendete auch diesen nur als Lohn für seine Mühe zum eigenen Genuße, nicht aber zum Geschäfte.

Richterlicher Bescheid. In B. einem Dorfe Galiziens, hatten die Ortsbewohner den Boden des Gemeindehauses seiner geeigneten Lage wegen zum Trocknen der Wäsche benutz.

Als dieser aber in Folge mehrjährigen Gebrauches dringende Renovirung erheischte die trotz wiederholter Aufforderung Niemand im Dorfe vergüten wollte; wurde vor Kurzem von dem überaus erzürnten Richter folgender Beschlus protokolllarisch aufgenommen: „Da die Gemeindeglieder die Renovirung des Gemeindebodens nicht vergüten wollen, so darf man von nun keinen Menschen mehr auf denselben aufhängen lassen als die Gemeindevorsteher.“

Originell. Ein Landjude der überall von der in Frage stehenden Konferenz sprechen hörte; den Redefinn aber nicht verstand, rief voller Begeisterung in einem Gasthause aus: „Nun sehe ich daß unser Herr Vorsteher Koha Ferenc ein allberühmter Mann, da allenthalben von ihm gesprochen wird.“

Benige Worte. „Kellner,“ sagte ein Reisender, „ich bin kein Freund von vielen Worten und wiederhole nicht gern, was ich einmal gesagt habe, deshalb geben Sie Acht auf das, was ich verlange, und besorgen Sie es mir schnell und pünktlich.“

„Ganz wohl, mein Herr, entgegnete der Kellner.

„Zuerst bringen Sie mir ein Glas kaltes Wasser, ein Glas Rum, etwas Zucker und einen Theelöffel; — bringen Sie den Tisch ab, lassen Sie Feuer anmachen; bringen Sie mir zwei Lichter, Federn, Dinte, Papier, Federmesser, Siegellack; erkundigen Sie sich, um welche Zeit die Post nach ... geht; sagen Sie dem Hausknecht, daß er für mein Pferd Sorge, es abreibe, seine Füße puge und es mir anzeigen soll, wenn es fressen kann. Bestellen Sie dem Hausmädchen, daß sie mir das Bett rein überzieht, die Ueberzüge vorher gut lüftet, mir eine weiße Nachtmüße besorgt und ein Glas frisches Wasser vor das Bett legt. Bringen Sie dem Hausknecht meine Stiefeln und besorgen Sie mir ein Paar Pantoffeln, damit ich nach dem Stalle gehen kann. Die Stiefel soll mir der Hausknecht noch heute Abend wieder auf mein Zimmer bringen, und mich morgen früh um fünf Uhr wecken. — Fragen Sie die Wirthin, was ich zum Abendessen bekommen kann, und sagen Sie ihr, ich hätte gerne eine gebratene Ente oder etwas Aehnliches. — Bitten Sie auch den Wirth, daß er zu mir kommen möchte, weil ich einige Fragen an ihn zu richten hätte.“

„Gleich mein Herr,“ erwiderte der Kellner, ging zu seinem Herrn und sagte: „Der Fremde auf Nummer fünf wünscht Sie zu sprechen.“

Kleine politische Rundschau.

London, 27. März. Der „Times“ telegraphirt man aus Petersburg: Der nicht zu bewältigende Streitpunkt bezüglich der Kongreß-Verhandlungen besteht darin, daß Rußland sich weigert, jene formelle Deklaration abzugeben welche England verlangt.

Konstantinopel, 26. März. Meldung von „Neuter's Office“: Die Chies der katholischen Gemeinden in den von der Türkei losgetrennten Gebieten werden ein Memorandum an den Kongreß richten, um die Garantie für ihre Kultusfreiheit zu erlangen.

Wien, 27. März. Der Petersburger Korrespondent der „Politischen Korrespondenz“, die Mission Ignatieff's nach Wien besprechend, erklärt, daß General

Ignatieff beauftragt ist, darzulegen, daß der Schlüssel der Situation, soweit diese die Kriegsventualität betrifft, in Wien liege, und anzudeuten, daß England kein Zweifel darüber gelassen werden dürfe, daß es nicht auf Oesterreich-Ungarn zu rechnen habe.

Paris, 27. März. Nach einem Telegramme des „Temps“ verbindet Ignatieff mit seiner Mission in Wien drei Zwecke: erstens an die Stelle des Kongresses ein anderes Arrangement zu erwirken, zweitens England zu isoliren, drittens die Bestimmungen des Vertrages von San Stefano in einer mit den österreichisch-ungarischen Interessen in Einklang zu bringenden Weise zu modifiziren. Der erste Versuch hängt mit dem dritten eng zusammen. Bezüglich des zweiten Versuchs hält das Telegramm die Aufgabe Ignatieff's für leichter, da Graf Andrassy, der gestern, nach vorangegangener Pourparles mit dem englischen Kabinet, eine längere Unterredung mit Sir Henry Elliot gehabt, für den Fall eines englisch-russischen Krieges die Neutralität Oesterreich-Ungarns als für die österreichisch-ungarischen Interessen vortheilhaft erachte. Der dritte Punkt die te große, jedoch nicht unübersteigliche Schwierigkeiten.

Der Wilhelm's antiarthritische antirheumatische Blutreinigungs-Thee des Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen, dieser schnell bekannt gewordene Thee, eignet sich auch nach kompetentem Ausspruche als Herbst-, Winter-, Frühjahr- und Sommer-Cur zur gründlichen Reinigung des Blutes von allen krankhaften Ablagerungen ohne Unterschied für jedes Alter, für jedes Geschlecht. Die tausendfältigen Curen, die jährlich mit demselben in der Gicht, in Rheumatismus, Nerven-, Muskel- und Gelenkschmerzen erzielt wurden, sichern ihm den Namen eines unfehlbaren Mittels in genannten Leiden. Ebenso bei Hautausschlägen, Geschlechtskrankheiten, wenn auch veraltete, hartnäckige Uebel, da dieses Mittel als innerlicher Gebrauch den ganzen Organismus reinigt. Für Hämorrhoidal-Krankheiten und an Verstopfung leidende Personen, Leber- und Gelsucht-Kranke ist ein wahrer Schatz durch diesen Thee an die Hand gegeben, nur muss der Thee der echte sein und man sich nicht durch Nachmachungen täuschen lassen, wo man das Geld ohne Erfolg ausgibt. Der echte, nach ärztlicher Vorschrift erzeugte **Wilhelm's antiarthritische antirheumatische Blutreinigungs-Thee** ist nur allein zu beziehen per Packet für 1 fl. (separat für Stempel und Verpackung 10 kr.) sammt Gebrauchs-Anweisung von dem Erzeuger Herrn Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen, oder aus dessen Niederlagen, die bei den in den grösseren Zeitungen zeitweilig erscheinenden Annoncen bekannt gegeben werden.

Hamburg, 26. März 1878.

Marks-Bericht

von L. Jacobus & Söhne in Berlin-Hamburg.

Wir berichten Ihnen über:

Weizen: Oesterreichischer, russischer und rumänischer Mark 215—235, polnischer Mark 230—260, Mecklenburger M. 215—230.

Roggen: Riga und Petersburger M. 148—154, Galatz, Odessa und Nikolajeff M. 146—154, Mecklenburger M. 150—160.

Gerste: Oberländische, rumänische und galizische M. 137—165, schlesische, böhmische, mährische und ungarische M. 175—205, feine M. 210—230, Mecklenburger M. 160—175.

Hafer: Russischer M. 140—150, böhmischer M. 170—186, Mecklenburger M. 162—172.

Bohnen: Mittel nach Qualität M. 155—165.

Erbsen: Futtererbsen Mark 155—160, Kocherbsen M. 210—230.

Mais: Rumänischer M. 148—149.

Kleesant: Weiss M. 58—90, roth M. 45—60 pr. 50 Kilo Brutto für Netto.

Aisike: M. 90—121 pr. 50 Kilo.

Mutterkorn: M. 80—85 pr. 50 Kilo.

Canthariden: (spanische Fliegen) Mark 475—500 pr. 50 Kilo.

Spiritus: rectif. Kartoffelspiritus à 100%, M. 44—48.

Eier: In Folge der anhaltenden Flaue in England wurden sehr viele für dort bestimmte Ladungen hier angehalten und zu Preisen von M. 2.40—2.45 offerirt. Wir können daher die heute aufzugebende Waare auch nur zu diesen Preisen berechnen.

Butter: Feinste Sorten Mecklenburger und Holsteiner Waare sind zu Preisen von M. 140—145 schlaun abzusetzen. Von alter galizischer Waare wurden in den letzten Tagen einige Posten à Mark 50 pr. 50 Kilo umgesetzt.

Fruchtpreise vom 29. März 1878.

Wagen per 100 Kilogr.	fl.	7.—	7.25
Weizen	100	9.50	10.50
Gerste	100	6.50	7.25
Hafer	100	4.50	5.25
Mais	100	7.—	7.25
Erbsen	100	7.50	9.50
Linfen	100	8.—	14.—
Fisolen	100	10.—	—
Erdäpfel	100	2.50	—

Die in Prag am 27. März gehobene Zahlen:

49, 69, 8, 89, 6.

Die nächste Ziehung ist am 10. April 1878.

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadó-tulajdonos: **Az Eperjesi Bankgyűlet.**

57

Hirdetmény.

1—2

Sz. kir. Eperjes város tanácsa részéről ezenel közhírre tétetik, miszerint a fekete sas című vendégfogadó f. évi májushó 1-jétől számítandó 10 óra bérbeadatik.

Ennek eszközésle céljából f. é. aprilhó 10-én d. e. 10 órakor a városi tanácsteremben nyilvános árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár 1321 frt, bánatpénz 140 frt.

A szóbeli árverés megkezdéseig fenti bánatpénzzel ellátott s lepecsételt írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

Kelt Eperjesen, 1878. évi március hó 28-án.

Kyss.

Hierauf wurde der Bericht der ökonomischen Magistrat-Sitzung über das Resultat der bezüglich neuerlicher Verpachtung des Wilczberges auf weitere drei Jahre, abgehaltenen öffentlichen Lizitation verlesen. Die erste Lizitation fand am 27-ten Februar statt. Da jedoch das Resultat derselben kein befriedigendes war (es wurde nämlich nur ein einziger Anbot von 120 fl. gestellt, wogegen der Ausrufungspreis auf 350 fl. festgesetzt war), wurde am 14-ten d. M. eine zweite Lizitation abgehalten.

Dieselbe lieferte ein verhältnismäßig bedeutenderes Resultat und wurde die Pachtung nach Annahme des diesbezüglichen Magistrat-Gutachtens H. Josef Prabar zuerkannt.

Weiters wurde der Bericht der städtischen Finanzkommission bezüglich des Umbaus des städtischen Gasthofes zum schwarzen Adler, verlesen, in welchem der ganze Verlauf der in dieser Angelegenheit bisher gepflogenen Verhandlungen und getroffenen Verfügungen geschildert wird.

Es heißt darin: In einer der ersten Sitzungen der neuorganisirten Repräsentanz wurde ein Beschlussantrag, bezüglich Ermittlung einer Commission gestellt, welcher zur Aufgabe gemacht werden sollte, den Zustand des in Frage stehenden schwarzen Adlers in Augenschein zu nehmen und auf Grund dessen ein Gutachten bezüglich der weiteren Verfügungen abzugeben.

Dieser Antrag wurde zum Beschluss erhoben und nachdem die Commission sich die Ueberzeugung verschafft hatte, daß der gegenwärtige Zustand des erwähnten Gebäudes für die Dauer nicht zu dulden sei, legte sich dieselbe mit dem k. k. h. Architekten M. Nepaszy ins Einvernehmen, und ließ durch denselben eine auf den Umbau des schwarzen Adlers bezügliche allgemeine gehaltenen Planstizze anfertigen, welche sie der mit der Ueberprüfung betrauten Finanzkommission vorlegte.

Die Planstizze bildete nun Gegenstand eingehender Besprechungen sowohl im Sitzungssaale, als auch an Ort und Stelle.

Da nun auch die Finanzkommission die Ueberzeugung gewann, daß der schwarze Adler einen gründlichen Umbau erfordere, und daß es völlig unzweckmäßig wäre auf die theilweise Reparatur des schadhaften und zweckwidrig gebauten Gasthofes nennenswerthe Summen zu verwenden, sah die Repräsentanz den Beschluss auf Grund der Planstizze detaillirte Pläne und Kostenüberschläge ausarbeiten zu lassen, und zwar einen mit Inbegriff eines eigenen Theaters.

Die detaillirten Pläne wurden vom Baumeister Nepaszy ausgearbeitet und erstreuten sich im Schooße der Kommission ungetheilten Gefallens.

Die Kommission richtete nun ihr Augenmerk auf die Beschaffung der zum Baue erforderlichen Summe, welche vom Architekten auf beiläufig 36000 fl. gesetzt wurde.

In Anbetracht dessen, daß die Kommune vor ungefähr zwei Jahrzehnten bei der österreichischen Nationalbank ein größeres Amortisations-Anlehen machte, wovon der größere Theil bereits rückgezahlt ist, wurde bei derselben Bank die Anfrage gestellt, ob selbe geneigt wäre ein derartiges Anlehen zu bewilligen, daß der Rest der alten Schuld auf einmal, das neue Anlehen aber ratenweise amortisirt werden würde.

Das gespannte Verhältnis, welches gegenwärtig zwischen dem Staate und der Nationalbank vorherrscht, scheint jedoch die letztere bestimmt zu haben, Ungarn gegenüber eine schroffe Haltung einzunehmen und wurde daher der Stadt eine unmotivirte, abschlägige Antwort zu Theil.

Das zum Baue notwendige Geld könnte nun auch in Budapst, oder selbst am hiesigen Plage beschaffen werden; die Commission hält jedoch dafür, daß es einestheils nicht zweckmäßig erscheint Budapester Institute derzeit in Anspruch zu nehmen, weil die Einlösung der Papiere mit unverhältnismäßigen Kosten verbunden wäre, während andererseits am hiesigen Plage bloß auf kürzere Amortisation größere Summen behoben werden könnten.

Nach Kenntnissnahme dieses Berichtes wurde beschlossen, den Gasthof zum schwarzen Adler einstweilen auf die Dauer von 10 Monaten zu verpachten und inzwischen das nöthige Geld zu beschaffen.

Hinsichtlich des Baues wurde der Plan mit Inbegriff des Theaters angenommen und derselbe behufs Genehmigung betreffenden Ortes vorgelegt.

Nach Ablauf der zehnmonatlichen Pachtdauer wird also der Umbau des schwarzen Adlers in Angriff genommen werden.

Tagesneuigkeiten.

Repräsentantensitzung. Heute Nachmittags findet abermals eine Sitzung der städtischen Repräsentanz statt.

Einen Hauptgegenstand der Tagesordnung wird der Bericht des Bürgermeisters über das Jahr 1877, bilden, dessen Verlesung bei Gelegenheit der leztthin abgehaltenen Sitzung unterblieb.

Bezüglich eines feuerpolizeilichen Statutes wurde jüngst vom Stadtmagistrate ein den Verhältnissen entsprechender Entwurf ausgearbeitet, welcher demnächst der Repräsentanz vorgelegt werden wird.

Da dieses Statut der Natur der Sache gemäß für alle Hauseigentümer von Interesse sein wird, so werden wir dasselbe seinerzeit veröffentlichen.

Neusystemisirte Kanzlistenstelle. Zum städtischen Steueramte wurde eine neue Kanzlistenstelle mit

400 fl. jährlicher Zahlung und entsprechendem Holzdeputat, systemisirt. Die Concurrenten haben ihre mit der Empfehlung von 10 städtischen Repräsentanten versehenen Gesuche bis 11. April l. S. beim Bürgermeistereamte einzureichen.

Neueingerichtetes Modewaarenlager. Auf die im heutigen Inzeratentheile enthaltene Annonce des auf der Hauptgasse No. 325 neuetablirten Modewaarengelächts des H. Friedmann machen wir hiermit aufmerksam.

Mit Zündhölzchen vergiftet. Ein merkwürdiger Fall ereignete sich leztthin in unserer Stadt. Ein Bauernmädchen, M. L., 15 Jahre alt, bei Herrn Müller bedienstet, verübte an ihrem Dienstgeber einen Diebstahl, indem sie ihm Geld und Effekten entwendete. Auf der That ertappt, trank sie eine Zündhölzchenlösung aus und wurde in das hiesige Krankenhaus abgeführt. Dort angelangt, gestand sie ihre That, worauf man ihr ein Recept verschrieb und sie sodann entließ. Das Mädchen verließ ihren Dienst am nächsten Tage und trat in einen andern, wo ihre That unbekannt gewesen und glaubte es sei schon Alles abgethan. Das Gift jedoch machte seine Wirkung und noch am selben Tage des Abends gestand sie unter Zuckungen und Leibschmerzen ihrem zweiten Dienstherrn den Grund ihrer Krankheit. Von hier ins Spital abgegeben, erlangte sie die ärztliche Hilfe, doch zu spät. Sie starb nach einer Behandlung von 24 Stunden, da sie das am ersten Tage erhaltene Recept nicht befolgen konnte, da ihr die Mittel hiezu fehlten. Friede ihrer Asche!

Confiscirt. Mitra Ostof aus A. Sebes, der sich durch Tabatschniden ernährt, wurde von einem andern Bauern denunciirt, daß er sein Handwerk zum Vorwand des Tabatschnidens gebrauchte. Genannter wurde auch dieser Tage unverhofft von den Finanzen überrascht und der sich bei ihm vorgefundene Tabak (es waren 6 Kilo) durch dieselbe confiscirt.

Darüber zur Rechenschaft gezogen, rechtfertigte der Bauer sich mit dem bekannten „mosaischen Gesetze“: Du darfst dem Ochsen bei seiner Arbeit das Maul nicht verbinden. Er verwendete auch diesen nur als Lohn für seine Mühe zum eigenen Genuße, nicht aber zum Geschäfte.

Richterlicher Bescheid. In B. einem Dorfe Galiziens, hatten die Ortsbewohner den Boden des Gemeindehauses seiner geeigneten Lage wegen zum Trocknen der Wäsche benutzet.

Als dieser aber in Folge mehrjährigen Gebrauches dringende Renovirung erheischte die trotz wiederholter Aufforderung Niemand im Dorfe vergüten wollte; wurde vor Kurzem von dem überaus erzürnten Richter folgender Beschluss protokolllarisch ausgenommen: „Da die Gemeindeglieder die Renovirung des Gemeindebodens nicht vergüten wollen, so darf man von nun keinen Menschen mehr auf denselben aufhängen lassen als die Gemeindevorsteher.“

Originell. Ein Landjude der überall von der in Frage stehenden Konferenz sprechen hörte; den Redefinn aber nicht verstand, rief voller Begeisterung in einem Gasthause aus „Nun sehe ich daß unser Herr Vorsteher Kohn Ferenc ein allberühmter Mann, da allenthalben von ihm gesprochen wird.“

Wenige Worte. „Kellner,“ jagte ein Reisender, „ich bin kein Freund von vielen Worten und wiederhole nicht gern, was ich einmal gesagt habe, deshalb geben Sie Acht auf das, was ich verlange, und besorgen Sie es mir schnell und pünktlich.“

„Ganz wohl, mein Herr,“ entgegnete der Kellner. „Zuerst bringen Sie mir ein Glas kaltes Wasser, ein Glas Rum, etwas Zucker und einen Theelöffel; —

waschen Sie den Tisch ab, lassen Sie Feuer anmachen; bringen Sie mir zwei Lichter, Federn, Dinte, Papier, Federmesser, Siegelack; erkundigen Sie sich, um welche Zeit die Post nach ... geht; sagen Sie dem Hausknecht, daß er für mein Pferd Sorge, es abreibe, seine Füße puge und es mir anzeigen soll, wenn es freffen kann. Bestellen Sie dem Hausmädchen, daß sie mir das Bett rein überzieht, die Ueberzüge vorher gut lüftet, mir eine weiße Nachtmüge besorgt und ein Glas frisches Wasser vor das Bett legt. Bringen Sie dem Hausknecht meine Stiefeln und besorgen Sie mir ein Paar Pantoffeln, damit ich nach dem Stalle gehen kann. Die Stiefel soll mir der Hausknecht noch heute Abend wieder auf mein Zimmer bringen, und mich morgen früh um fünf Uhr wecken. — Fragen Sie die Wirthin, was ich zum Abendessen bekommen kann, und sagen Sie ihr, ich hätte gerne eine gebratene Ente oder etwas Aehnliches. — Bitten Sie auch den Wirth, daß er zu mir kommen möchte, weil ich einige Fragen an ihn zu richten hätte.“

„Gleich mein Herr,“ erwiderte der Kellner, ging zu seinem Herrn und sagte: „Der Fremde auf Nummer fünf wünscht Sie zu sprechen.“

Kleine politische Rundschau.

London, 27. März. Der „Times“ telegraphirt man aus Petersburg: Der nicht zu bewältigende Streitpunkt bezüglich der Kongreß-Verhandlungen besteht darin, daß Rußland sich weigert, jene formelle Deklaration abzugeben welche England verlangt.

Konstantinopel, 26. März. Meldung von „Neuter's Office“: Die Chies der katholischen Gemeinden in den von der Türkei losgetrennten Gebieten werden ein Memorandum an den Kongreß richten, um die Garantie für ihre Kultusfreiheit zu erlangen.

Wien, 27. März. Der Petersburger Korrespondent der „Politischen Korrespondenz“, die Mission Ignatieff's nach Wien besprechend, erklärt, daß General

Ignatieff beauftragt ist, darzulegen, daß der Schlüssel der Situation, soweit diese die Kriegsventualität betrifft, in Wien liege, und anzudeuten, daß England kein Zweifel darüber gelassen werden dürfe, daß es nicht auf Oesterreich-Ungarn zu rechnen habe.

Paris, 27. März. Nach einem Telegramme des „Temps“ verbindet Ignatieff mit seiner Mission in Wien drei Zwecke: erstens an die Stelle des Kongresses ein anderes Arrangement zu erwirken, zweitens England zu isoliren, drittens die Bestimmungen des Vertrages von San Stefano in einer mit den österreichisch-ungarischen Interessen in Einklang zu bringenden Weise zu modifiziren. Der erste Versuch hängt mit dem dritten eng zusammen. Bezüglich des zweiten Versuchs hält das Telegramm die Aufgabe Ignatieff's für leichter, da Graf Andrássy, der gestern, nach vorangegangener Pourparles mit dem englischen Kabinett, eine längere Unterredung mit Sir Henry Elliot gehabt, für den Fall eines englisch-russischen Krieges die Neutralität Oesterreich-Ungarns als für die österreichisch-ungarischen Interessen vortheilhaft erachte. Der dritte Punkt die te große, jedoch nicht unübersteigliche Schwierigkeiten.

Der Wilhelm's antiarthritische antirheumatische Blutreinigungs-Thee des Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen, dieser schnell bekannt gewordene Thee, eignet sich auch nach kompetentem Ausspruche als Herbst-, Winter-, Frühjahr- und Sommer-Cur zur gründlichen Reinigung des Blutes von allen krankhaften Ablagerungen ohne Unterschied für jedes Alter, für jedes Geschlecht. Die tausendfältigen Curen, die jährlich mit demselben in der Gicht, in Rheumatismus, Nerven-, Muskel- und Gelenkschmerzen erzielt wurden, sichern ihm den Namen eines unfehlbaren Mittels in genannten Leiden. Ebenso bei Hautausschlägen, Geschlechtskrankheiten, wenn auch veraltete, hartnäckige Uebel, da dieses Mittel als innerlicher Gebrauch den ganzen Organismus reinigt. Für Hämorrhoidal-Krankheiten und an Verstopfung leidende Personen, Leber- und Gelsucht-Kranke ist ein wahrer Schatz durch diesen Thee an die Hand gegeben, nur muss der Thee der echte sein und man sich nicht durch Nachmachungen täuschen lassen, wo man das Geld ohne Erfolg ausgibt. Der echte, nach ärztlicher Vorschrift erzeugte Wilhelm's antiarthritische antirheumatische Blutreinigungs-Thee ist nur allein zu beziehen per Packet für 1 fl. (separat für Stempel und Verpackung 10 kr.) sammt Gebrauchs-Anweisung von dem Erzeuger Herrn Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen, oder aus dessen Niederlagen, die bei den in den grössern Zeitungen zeitweilig erscheinenden Annoncen bekannt gegeben werden.

Hamburg, 26. März 1878.

Marks-Bericht

von L. Jacobius & Söhne in Berlin-Hamburg.

Wir berichten Ihnen über:

Weizen: Oesterreichischer, russischer und rumänischer Mark 215—235, polnischer Mark 230—260, Mecklenburger M. 215—230.

Roggen: Riga und Petersburger M. 148—154, Galatz, Odessa und Nikolajeff M. 146—154, Mecklenburger M. 150—160.

Gerste: Oberländische, rumänische und galizische M. 137—165, schlesische, böhmische, mährische und ungarische M. 175—205, feine M. 210—230, Mecklenburger M. 160—175.

Hafer: Russischer M. 140—150, böhmischer M. 170—186, Mecklenburger M. 162—172.

Bohnen: Mittel nach Qualität M. 155—165.

Erbsen: Futtererbsen Mark 155—160, Kocherbsen M. 210—230.

Mais: Rumänischer M. 148—149.

Kleesaat: Weiss M. 58—90, roth M. 45—60 pr. 50 Kilo Brutto für Netto.

Aisike: M. 90—12 pr. 50 Kilo.

Mutterkorn: M. 80—85 pr. 50 Kilo.

Canthariden: (spanische Fliegen) Mark 475—500 pr. 50 Kilo.

Spiritus: rectific. Kartoffelspiritus à 100%, M. 44—48.

Eier: In Folge der anhaltenden Flaue in England wurden sehr viele für dort bestimmte Ladungen hier angehalten und zu Preisen von M. 2.40—2.45 offerirt. Wir können daher die heute aufzugebende Waare auch nur zu diesen Preisen berechnen.

Butter: Feinste Sorten Mecklenburger und Holsteiner Waare sind zu Preisen von M. 140—145 schlank abzusetzen. Von alter galizischer Waare wurden in den letzten Tagen einige Posten à Mark 50 pr. 50 Kilo umgesetzt.

Fruchtpreise vom 29. März 1878.

Wagen per 100 Kilogr.	fl.	7.—	7.25
Weizen	100	9.50	10.50
Gerste	100	6.50	7.25
Hafer	100	4.50	5.25
Mais	100	7.—	7.25
Erbsen	100	7.50	9.50
Linlen	100	8.—	14.—
Fisolen	100	10.—	—
Erdäpfel	100	2.50	—

Die in Prag am 27. März gehobene Zahlen:

49, 69, 8, 89, 6.

Die nächste Ziehung ist am 10. April 1878.

Felelös szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadó-tulajdonos: **Az Eperjesi Bankegylet.**

57

Hirdetmény.

1—2

Sz. kir. Eperjes város tanácsa részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint a fekete sas című vendégfogadó f. évi májushó 1-jétől számítandó 10 óra bérbeadatik.

Ennek eszközése céljából f. é. aprilhó 10-én d. e. 10 órakor a városi tanácsteremben nyilvános árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár 1321 frt, bánatpénz 140 frt.

A szóbeli árverés megkezdéseig fenti bánatpénzzel ellátott s lepecsételt írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

Kelt Eperjesen, 1878. évi március hó 28-án.

Kyss.

FRIEDMANN ARMIN EPERIES,

Hauptgasse Nr. 325, vis-à-vis dem „schwarzen Adler.“

Kalapok,

Ingek, gallérok, nyakravalók, esernyők és esőköpenyek,
nemkülönb
minden e szakba vágó cikkek a legdusabb
választékban.

Női felöltök, paletotok, porköpenyek
és mindenféle
uri- és gyermek-ruhák és bundák.

Mässige Preise, solide Erzeugnisse.

Hüte,

Hemden, Krägen, Cravatten, Regenschirme & Regenmäntel
ebenso
alle in dieses Fach schlagende Artikel in reichhaltigster
Auswahl.

Damenröcke, Paletots, Staubmäntel,
Herren- & Knaben-Kleider und Pelze.

Freiwilliger Ausverkauf

in der
**Comissions-Mode-Manufactur-
Waaren-Halle**
Hauptgasse Nr. 328.

Nachdem der Besitzer die Auflösung des Ge-
schäftes beschlossen hat, so werden die nachfolgend ver-
zeichneten Waaren unter dem Fabrikpreise anverkauft.
Rumburger- und Holländer-Leinwand, Gratt,
Caffee-Tücher, Lister, Cerno, Seiden-Waaren etc.
Auf mein reichhaltiges Creton- und Perkalin-
Lager, neueste Muster, erlaube mir das p. t. Publi-
cum insbesondere aufmerksam zu machen, da durch
diesen außerordentlichen Ausverkauf jedem die gün-
stige Gelegenheit geboten wird, die besten und neuesten
Waaren, zu auffallend billigen Preisen zu erwerben.
Ferner sind sämmtliche Gewölb-Einrichtungen,
so wie auch eine neue Singer-Nähmaschine billig zu
verkaufen.
Hochachtungsvoll

Breuer's Mode-Manufactur-Waaren-Halle,
Valent'sches Haus, Hauptgasse Nr. 328.

272. szhoz. 53

Arlejtesi hirdetmény.

A sárosmegyei budapest-kassa duklai államut 41⁵⁻⁶/₈
mérföld szakaszán, Deméthe helység közelében a szekesői
folyón lévő 119. számú híd építése, és pedig az ideiglenes
hid, és fel s lejáratainak helyreállítása . . . 953 fut 23 kr.
az állandó híd átalakítása s helyreállítása 2578 . . . 18 . . .

Összesen 3531 fut 41 kr.
költsegösszege a nagyméltósága m. k. közmunka és köz-
lek. ministerium által 1878. évi március 16-án 1481. sz.
alatt kelt rendelet szerint engedélyezvén, — ezen híd
helyreállításának biztosítása végett zárt írásbeli ajánlati
targyalás az alóljezetti kir. építészeti hivatalnál **1878.
évi április 23-nak pontban délelőtti 10
órákor** fog tartatni.

A vállalkozni szándékozók felhivatnak tehát, miszerint
írásbeli szabályszerűleg helyezett 10% -nyi banat-
penzzel ellátott ajánlataikat jól lepecsételve, a fentebbi
napon már d. e. 10. órája előtt nyújtsák be, mert határozot-
an kijelentetik, hogy a kijelölt határidőnek elteltével aján-
latok nem fogadotatnak el, és az illetőknek felbontatlanul
fognak visszaadati.

Bánatpénz letehető készpénzben, állami papirokban,
földhitel intézeti záloglevelekben vagy az állam által ga-
rantírozott vasúti elsőbbségi kötvényekben is, a budapesti
tőzsdének napi árfolyama szerint.

A vonatkozó tervek, költségvetések és különleges
építési feltételek minden nap a hivatalos órákban a hiva-
tálnál megtekinthetők.

A sárosmegyei m. kir. építészeti hivataltól.
Eperjesen, az 1878. évi március hava 23-án.

Forgács József,

kir. főmérnök.

1144. k. i.

Hirdetmény.

Sz. kir. Eperjes város adószedői hivatalánál
egy 400 fitnyi évi fizetéssel s irnoki failletmény-
nyel javadalmazott irnoki állomás rendszeresített-
vén, az ezen állomásra pályázni kívánók felhiva-
nak, miszerint az 1871. évi XVIII. t. c. 78. §-sa
értelmében 10 városi képviselő ajánlatával ellátott
folyamodványaikat f. é. április 11-éig a polgár-
mesteri hivatalnál nyújtsák be.

Eperjes város képviselőtestülete, 1878. évi
március 23-án tartott közgyűléséből.

Kyss Géza.

Gesucht wird

ein kommissirtes, mit Wohn- und Wirtschaftsg-
ebäuden versehenes Landgut, in der Umge-
bung von Eperies; die Größe ist dabei
nicht entscheidend, da ein kleineres ebenso ent-
sprechen kann, als ein größeres. — Gut nebst
Anbau, Viehstand und Fundus instruktus wer-
den baar bezahlt. — Unterhändler sind aus-
geschlossen.

Briefe mit möglichst genauer Beschreibung
und Preisangabe wolle man adressiren: „An
die Redaktion des „Zipser Boten“ für
A. B. in Leutschau“.

Eladó birtok.

Egy, — Kálnáson Sárosmegyében, a
Tapoly völgyén, — a girált-eperjesi országot
mentében, — Eperjeshez 3 mérföldnyi távol-
ságban fekvő nemesi birtok, mely két uri
lakház, gazdasági épületek, kertekből, — 372
kat. hold szántóföld, 13 kat. hold rét, 63 kat.
hold legelő és 473 kat. hold erdőből áll, —
minden tartozékaival szabad kézből megve-
hető.

A vételi feltételek Sirokán Bóth Gyula
urnál, vagy Eperjesen Tomka Ágost ügyvéd-
nél megtudhatók.

Die Häuser Nr. 35 und 36 in der Florian-Gasse, — so
auch ein Haus sammt Garten auf der Weide sind billig zu
verkaufen. — Das Nähere ertheilt

Ferdinand Bergmann.

Da ich von mehreren Seiten vernommen,
daß ich im **Weihnähen** und **Weißstickerei**
keinen Unterricht ertheile; so jche ich mich ver-
anlaßt den geehrten Eltern die ergebene An-
zeige zu machen, daß ich in **allen Handarbei-
ten**, als: **Stricken, Häkeln, Merken, Stra-
min und Perlarbeiten, Weihnähen und
Weißsticken**, so auch im **Kleidernähen** gründ-
lichen Unterricht ertheile.

Um gütigen Zulruch bittet

Fanny Kovács, geb. Schimkö.

Ungargasse Prahar'schen Hause.

In Oesterreich-Ungarn und Deutschland ist gebräuchl.
WILHELM'S
antiarthritische antirheumatische
Blutreinigungs-Beer
als
Frühjahrs-Cur
das
einzige sicher wirkende Blutreinigungsmittel.
untersucht, angewendet und als heilbringend erkannt von t. k. Regierungsrath und c. o. Universitäts-Professor Dr. C. Reuß, Director des bota-
nischen Gartens in Wien u. v. Prof. **Oppolzer**, Dr. **Van Rieger**
in Pulkavitz, Dr. **Ruh** in Wien, Dr. **Höber** in Wien, Dr. **Johannes
Waller**, Medicinalrath in Berlin, Dr. **H. G. Gronow**, in New-York,
Dr. **Krauß** in Wien, Dr. **Seh** in Berlin, Dr. **Schmann** in Wie-
n, Dr. **Werner** in Breslau, Dr. **Malich** in Grubitzsch; von
den vraclichen Aerzten: **Silger** in Nading, **Hueger** in Wienau;
Truchholz in Marzahn, **Janovic** in Katschawa und vielen anderen
Aerzten.

1. bei rheumatischen Affectionen,
2. bei Gicht,
3. bei Unterleibs-Affectionen der Viehstier.
4. bei Gichtanfällen und Anheftungen der Leber.
5. bei Anstauungsaffectionen, besonders der Nieren.
6. bei syphilitischen Leiden.
7. als Vorbereitung beim Gebrauche der Mineralquellen gegen obgenannte Leiden.
8. als Cur der Mineralquellen gegen angeführte Leiden.

Allein echt erzeugt von
Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen.
Ein Packet in 8 Gaben gestellt, nach Verzicht des Arztes
bereitet, sammt Gebrauchsanweisung in zweier Sprachen 1 Gulden.
Separat für Stempel und Packung 10 kr.
Warnung. Man sichere sich vor dem Ankauf von Nachahmungen
und wolle stets **Wilhelm's** antiarthritische antirheumatische „Blutrei-
nungsmittel“ verlangen, da die blos unter der Bezeichnung antiarthri-
tischer antirheumatischer Blutreinigungsmittel auftretenden Erzeugnisse
nur Nachahmungen sind, vor deren Ankauf ich stets warne.
Für Verantwortlichkeit des V. k. Publikums ist der echte **Wilhelm's**
antiarthritische antirheumatische Blutreinigungsmittel auch zu
haben in

Eperies LUDWIG KOZMA,
Bartfeld, Albert Zverger, Apoth. J. G. Salmár, Apoth. Kaszant,
Gernel Zverger, Apoth. Salmár, Apoth. Gernel, Apoth. und Karl Bau-
trahet, Apoth. Kelemen, Dr. J. J. Reich, Apoth. Salmár, Apoth. Salmár,
Jel. Fejös, Zverger-Zembar, Jch. Gernel, Apoth. Ungvár, Sud. Bene,
Apoth. Salmár, Alfred Zverger, Apoth. Wagners, Zau. Szent,
Apotheker.

Árverési hirdetés.

Az „eperjesi takarékpénztár“
részéről arany, ezüst, értékpapir, vászon sat.
nemüekből álló különféle zálogtárgyak **f. é.
április 15-én reggel fél 9 és
délutáni 2 órákor** a takarékpénztár-
ban tartandó közárverés útján a legtöbbet
igérőnek el fognak adatni; mely végből az
illető tulajdonosok, ezeknek a kitűzött árve-
rés határnapig leendő rendezésére felhivatnak.
Eperjesen, 1878. évi február 28-án.

Az eperjesi takarékpénztár
igazgatósága.

Vizitations-Anzeige.

Von Seite der „eperieser Sparkasse“
werden diverse Pfänder, bestehend aus Gold,
Silber, Wertpapieren, Leinwand etc. am **15.
April l. J. um halb 9 Uhr Vor- und
2 Uhr Nachmittags** im Sparkassa-Ge-
bäude mittelst öffentlicher Vizitation an den
Meistbietenden verkauft, demzufolge die Eigen-
thümer obiger Pfänder aufgefordert werden,
dieselben bis zum festgesetzten Termin ordnen
zu wollen.

Eperies, am 28. Feber 1878.

Die Direction der eperieser Sparkasse.